

Předmluva

Vzpomínám si, jak jsem kdysi během svého působení v Brně zaměnila v jednom novinářském textu dvě tamní řeky, Svitavu a Svratku. A spustilo to vodopád žlučovitých reakcí od čtenářů. I když mě ta chyba chvíli pekelně trápila, dohromady se nic nestalo. Nikomu jsem tou záměnou nezkřivila vlas. Lékaři to s chybami mají úplně jinak. Přijímají zodpovědnost za zdraví a životy nás pacientů. A tahle zodpovědnost je obrovská.

Kolik povolání to takhle má? Když herci v divadle vypadne text nebo prodavačka špatně spočítá nákup, taky se z toho takříkajíc nestřílí. Chybujeme všichni, jenže lékařům se to hůř odpouští. Jak jinak? Vždyť zdraví stojí mezi hodnotami většiny z nás hodně vysoko, ne-li nejvyš. (Svoji krušnou zkušenost z prvního pokusu uchovat si plné zdraví jsem odlehčenou formou zaznamenala ve fejetonu na následujících stránkách.)

Lékařů si nesmírně vážím i pro tu tíhu, kterou nesou. Zdravotnický systém v Česku je kvalitní a medicína je tu na vysoké úrovni. Největší neduh našeho zdravotnictví leží jinde, jak se na tom shodlo i několik z oslovených lékařů. Tím neduhem jsou vztahy, špatná komunikace. Potvrzují to stížnosti na chování zdravotníků, které přicházejí na Českou lékařskou komoru, zdravotním pojišťovnám či Svazu pacientů ČR. Lékaři s námi nemluví. Dilem jistě proto, že nestíhají. Jsou přetížení a často podráždění. Přitom se ví, že pozitivně naladěný pacient lépe snáší nemoc a snáze se hojí. Ale abychom byli fér, my

pacienti zdravotníky kolikrát taky nešetříme a mnohdy nepěkně atakujeme hranice jejich trpělivosti.

Přišlo mi užitečné zaměřit se právě na komunikaci a několik dalších aktuálních témat z lékařské etiky, která staví na čtyřech základních principech (nepoškození pacienta, prospěšnost, autonomie a spravedlnost). Probrala jsem je s deseti respektovanými lékaři, které většinou znám z minulosti a o kterých vím, že se o medicínskou etiku zajímají. Za nejcennější považuji jejich osobní zkušenosti s námi pacienty.

Namísto teoretizování vsázím na interaktivní text, který doufám může oslovit obě strany. Otázky, jež se místy záměrně překrývají, jsem přizpůsobila specializacím jednotlivých protagonistů. Ti se pochopitelně v názorech někdy liší. V pohledu na medicínu se zároveň zrcadlí jejich jedinečné a inspirativní osobnosti.

Ivana Karásková